

[Statsministeren.]

fremSATte Besværing over, at den kendte Russer Trotzki havde faaet Adgang til at holde et Foredrag i København, og man har draget Sammenligninger imellem denne Holdning og en formodet modsat Holdning overfor en tysk Politiker ved Navn Goebels. Der er imidlertid ikke nogen saadan Modsætning. Der blev nemlig ikke nægtet Goebels Indrejsetilladelse, han fik netop Indrejsetilladelse, men forud blev der fra visse Kredse her i Byen proklameret alvorlige Uroligheder, naar han indfandt sig, og det var ikke uden Betænkelighed at lade en Politiker fra et stort Parti komme og blive udsat for alvorlige Overgreb eller Uroligheder her paa dansk Grund, idet vi ikke har nogen Aarsag til at optræde udfordrende overfor andre Landes politiske Partier. Derfor gjorde Politimyndighederne og andre Forestillinger overfor Studenterforeningen, og det endte saa med, at den aflyste Foredraget. Helt anderledes forholdt det sig med Trotzki. Han er en landflygtig Mand, forjaget fra det Land, hvor han har været Minister. En Forening havde indbudt ham og sikrede Mødet afholdt uden Uroligheder. Med hvilken Begrundelse vi skulde have behandlet ham anderledes end Hundreder andre, som mellem Aar og Dag rejser ind og ud, forstaar jeg ikke. Der har her i Landet gennem Tiderne været mange Gæster, hvis Hænder og hvis Samvittighed ikke var bedre end Trotzki's. Vi hylder afgjort en rimelig Frihed til Forbindelse med Verden og mener, at der skal være meget alvorlige Grunde for en anden Optræden end den, der er udvist i det foreliggende Tilfælde. Heldigvis er der jo heller ingen Skade sket. Hvis de ærede Medlemmer, som nu besværer sig, kunde have vist hen til forefaldne Uroligheder og Ulemper af nogen Art, kunde jeg forstaa Beklagelsen, men da det, saaledes som Arrangørerne havde lovet, forløb i bedste Ro og Orden alt sammen, forstaar jeg ikke, at der kan være Begrundelse for nogen Art af Besværing, al den Stund Trotzki, som sagt, ikke var meget værre end saa mange andre, der har rejst ud og ind her i Landet.

Det ærede Medlem Hr. Krag gjorde nogle Bemærkninger om noget, han kaldte en Transaktion med Kul og Sild. I hvert Fald for en vis Side af denne Sag er der jo redegjort her i Tinget. De, der maatte interessere sig for Sagen, vil i Folketings-tidenden for 21. Oktober 1931 Sp. 919 finde en Redegørelse for den saakaldte Sildeekspedition til Island, for den Støtte, der har været ydet dertil fra Staten, og for, hvem

der har ledet denne Ekspedition. Jeg betoner blot for Tydeligheds Skyld, at det er ikke Regeringen, der har iværksat en saadan Ekspedition, men et Andelsselskab paa Færøerne, som var statsstøttet med Laan, og som ogsaa til denne Sildeekspedition efter de Anbefalinger, der forelaa fra sagkyndig Side, fik en Støtte. Efter den nævnte Redegørelse er der senere givet en Redegørelse fra den forretningsmæssige Leder af Sildeekspeditionen, det nuværende Medlem af Landstinget Hr. Halfdan Henriksen. Han udtalte — det findes paa Sp. 1120 —, at han troede paa en god Balance i forretningsmæssig Henseende, selv om der allerede paa det Tidspunkt var konstateret et stærkt og generende Præfald. Han oplyste ogsaa paa given Foranledning om det Udlæg, han havde gjort under Ledelsen af denne Ekspedition og Forretning. Efter den Tid blev det endnu mørkere med Hensyn til Afsætningen af det Restparti af Sild, som var Forudsætningen for, at den forretningsmæssige Leder kunde faa Dækning for de Udlæg, han havde haft. Hr. Henriksen havde intet juridisk Krav overfor Staten paa Dækning af Udlæget, men efter min Mening havde han et moralsk Krav, fordi han var gaaet ind til Ledelsen af denne Virksomhed under Hensyn til, at det var et Foretagende, ved hvilket den danske Stat havde søgt at ophjælpe den færøske Fiskerbefolkning, og at vi var vidende om, at han paatog sig Forretningsførelsen og foretog visse Udlæg. Derfor mener jeg, som sagt, at han havde et moralsk Krav, og dette moralske Krav maatte formentlig være frembaaret overfor Staten, da det færøske Andelsselskab i Løbet af Maanederne efter den Redegørelse, jeg nylig har henvist til, brød sammen. Jeg har altsaa ikke haft nogen egenlig Andel i denne Ordning med Sildeekspeditionens Ledelse og heller ikke i den Ordning, der blev truffet senere, men jeg har naturligvis paa Grund af min Opfattelse af det moralske Krav hos den forretningsmæssige Leder haft en almindelig Statsborgers — og maaske lidt mere end det — Interesse i at faa de Sild solgt, som altsaa formaade at skaffe Dækning for den hele Forretning.

Det ærede Medlem Hr. Christmas Møller kender denne Sag ud og ind. Han har under Valgkampen afgivet en Erklæring, som formentlig maa være det ærede Medlem Hr. Krag ubekendt, siden han nu spørger her i Salen. Af denne Erklæring fremgaar det, at Restpartiet af Sild er brugt som Bytteobjekt, da Valutakontoret god-